

SZAKDOLGOZAT

Kereszthegyi Anita Mónika
Pénzügy-Számvitel Szak

Kaposvár

2023

**Magyar Agrár – és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Pénzügy-Számvitel Szak**

A Ker-Terv 2008 Kft. gazdasági elemzése

Belső konzulens: Dr. Sipiczki Zoltán
egyetemi docens

Készítette: Kereszthegyi Anita Mónika

TV3EVH

Levelező Tagozat

Tanszék: Befektetési, Pénzügyi és Számviteli

Tanszék

Kaposvár

TARTALOMJEGYZÉK

1	BEVEZETÉS	4
2	SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS	5
2.1	A gazdasági elemzés és a számviteli beszámolók fontossága	5
2.2	Vagyoni helyzet elemzése	11
2.3	Pénzügyi helyzet elemzése	12
2.4	Jövedelmezőség elemzése	13
3	ANYAG ÉS MÓDSZER.....	15
4	A KER-TERV 2008 KFT BEMUTATÁSA	18
5	KER-TERV 2008 KFT GAZDASÁGI ELEMZÉSE	19
5.1	Vagyoni helyzet elemzése	19
5.2	Pénzügyi helyzet elemzése	24
5.3	Jövedelmezőség elemzése	28
	KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK	33
	ÖSSZEFOGLALÁS.....	34
	FELHASZNÁLT IRODALOM	35

1 BEVEZETÉS

Egy vállalkozás akkor tud megfelelően, hatékonyan működni, ha valós képet kap a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről. Ez fontos a tulajdonosnak, a vezetőknek, de nem csak a vállalaton belül, hanem azon kívül is információkkal tud szolgálni a versenytársaknak, befektetőknek is. De a kereskedelmi partnereknek mindenképpen szükséges információkat nyújt, és ez alapja lehet egy hosszú távú együttműködésnek. Ehhez azonban sok szempontból elemezni kell az adott vállalkozást. Ezt leggyakrabban a vállalkozás beszámolójából és egyéb információk birtokában lehet megtenni.

Szakdolgozatomat is eszerint választottam. A KER-TERV 2008 Korlátolt felelősségű társaságra esett a választásom, mely elemes rendszerű lakóházakat épít, ami a mai kor igényeinek megfelel és kedvező az ára. Ezt a társaságot fogom a beadott beszámolók és egyéb adatok alapján elemezni. Az elmúlt 3 év mérlege és eredménykimutatása valamint kiegészítő melléklete alapján vizsgálom, mivel a vállalkozástól egyéb információkat vagy főkönyvi kivonatot nem kaptam.

Szakdolgozatomat a szakirodalom áttekintésével indítom. Ebben a fejezetben a számviteli beszámolóról írok, hogy milyen céllal és kiknek készül, illetve milyen fajtái vannak. Ezt követően a vizsgált mutatószámokról írok, azok elméleti háttéréről, hogy melyek azon az információk, amire a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi választ tudnak adni.

Ez után egy külön fejezetben fogok írni a választott társaságom, a KER-TERV 2008 Korlátolt Felelősségű Társaságról. Először általánosságban, magáról a vállalkozásról, a végzett tevékenységről, a végzett technológiáról és a könnyűszerkezetes lakóépületek előnyéről.

Majd ezt követően rátérek a szakdolgozatom fő részére, a társaság gazdasági elemzésére. Az utolsó 3 lezárt év mérlegéből és eredménykimutatásából nyertem az adatokat. Először a vagyoni, majd a pénzügyi és végül a jövedelmezőségi mutatókat számolom ki és értékelem is a mutatókat. Mivel tanulmányaim során sok mutatóval találkoztam, így ez alapján számos elemzést el tudtam végezni. Ennek segítségével még átfogóbb képet tudok adni a vállalkozás helyzetéről. A vizsgált mutatószámokat táblázatba foglaltam. Ahol pedig több adatot kívántam bemutatni, vagy több mutatószámot hasonlítottam össze, ott ábrán is szemléltettem az információkat a könnyebb átláthatóság érdekében.

Ezt követően egy külön fejezetben írok arról, hogy milyen következtetést lehet levonni a kiszámolt mutatókból. Mindenképpen egy fontos fejezetnek tartom, hiszen a kiszámolt és elemzett mutatószámok csak úgy tudnak valós információkkal szolgálni, ha azokból következtetéseket lehet levonni. Szakdolgozatomat az összefoglaló rész után az irodalomjegyzékkel zárom, ami után az ábrajegyzéket és a táblázatjegyzéket is elhelyeztem.

2 SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

Ebben a fejezetben mutatom be a szakdolgozatomhoz kapcsolódó mutatószámok és az azok alapjául szolgáló éves beszámoló elméleti hátterét.

Először a beszámoló elkészítésének szükségességéről írok, majd a beszámoló tartalmi elemeiről, ezt követően a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzet elemzésére szolgáló mutatószámokról. Célom, hogy bemutassam, mely mutatószámokat érdemes számolni, melyek azok, amik a leginkább valós képet adnak a vállalkozás eredményességéről, jövedelmezőségéről.

2.1 A gazdasági elemzés és a számviteli beszámolók fontossága

A számviteli beszámolókból a gazdasági elemzés segítségével nyerhetünk információkat. A gazdasági elemzés olyan módszer, amely információt nyújt a rendszer működéséről, valamint biztosítja a vállalati vezetés tájékozottságát. Az elemzés ok-feltáró információs tudomány, a döntés-előkészítő és ellenőrző funkciót támogatja.

A gazdasági elemzés célja, hogy kimutassak és értékelje azokat a körülményeket, amelyek befolyásolják a vállalkozás gazdaságosságát. Fő feladata, hogy a segítse a döntéshozók munkáját és még gazdaságosabbá tegye egy vállalkozás működését. A gazdasági elemzés tárgya maga a vállalkozás, így ezt kell komplexen, egy egységként kezelni.

Ma már a fejlett informatikai rendszernek köszönhetően a vállalkozások nagyon sok adattal, információval találkozhatnak és a fő feladatot az jelenti, hogy ezek közül az adatok közül kiszűrjék azokat, amelyek tényleges információval bírnak. Ezeket az adatokat, mely főleg pénzügyi jellegűek, ezeket tudják felhasználni a különböző kimutatások, elemzések elvégzéséhez. Ekkor még csak egy mutatószámot kapnak a cégek, vagyis aki elvégzi a számítást, majd az elemzésnek köszönhetően lesz a számadatoknak tényleges tájékoztató tartalma, amit fel lehet a vállalat fejlődése érdekében használni. Ilyen mutatószámokat, amelyeket én is számolni fogok, azok olyan, jelentősen összevont számértékek, amelyek a vállalati (szervezeti) jelenségeket koncentrált formában fejezik ki.

- tömören fejezik ki a vizsgált eseményt
- egyszerűek, áttekinthetőek
- megkönnyítik az összehasonlításokat.

A hagyományos pénzügyi mutatószámok a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetről informálnak.

Ezáltal képet kaphatunk többet között:

- az eszközök és források szerkezetéről
- az eszközhatékonyságról
- az adósságállományról

- a likviditásról
- a különféle vetítési alapokhoz viszonyított jövedelmezőségről.

A számviteli beszámoló különböző célok miatt készül. *Körmendi és Kresalek, (2006) véleményük alapján* ahhoz, hogy a megfelelő gazdasági módszerek, elemzések értelmezésénél először is meg kell határozni a gazdasági elemzés célját. Majd ezt követően tudunk a beszámolókból elemzést végezni. De az elkészült beszámolók is különböző célok miatt készülnek.

Bokor (2014) véleménye alapján a tulajdonosoknak és a vezetőségnek nyújt képet arról, hogy működik a vállalkozás. Mennyire eredményesen gazdálkodik és hol, mely területen van szükség beavatkozásra. Hiszen a tulajdonosok azért fektetik be a tőkét, hogy a társaság által megtermelt eredményből osztalék formájában részesüljenek, illetve az osztalékként ki nem vett, a vállalkozásnál hagyott eredmény alapján (eredménytartalék) tulajdoni hányadukat növeljék.

A munkavállalóknak is az az érdekük, hogy a vállalkozás eredményesen gazdálkodjon, hiszen akkor tudják ők is megkapni a munkabérüket és érdekük, hogy hosszú távon is biztonságos legyen a munkahelyük és lehetőség szerint emelkedjen időszakonként a munkabérük is. De nem csak a belső érintettek, hanem a külső érintettek számára is fontos információkat hordoz.

Baricz (2009) műve alapján egyrészt a szállítóknek, vevőknek a hosszú távú együttműködés miatt, a szállítók is a likviditási mutatók miatt biztosak lehetnek benne, hogy fizetőképes marad a vállalkozás. Hiszen a gazdasági körforgásban minden szereplőnek helye és fontos pozíciója van. Ha egyik piaci szereplő fizetőképtelenné válik, az egy, de akár több másik vállalkozás életére, gazdasági mutatóira is hatással van és könnyen egy vállalkozás más vállalkozásoknak tud problémát okozni. Hiszen ha nem tudja kifizetni a szállító a vevőit, akkor a vevők sem tudják a saját szállítóit kifizetni és újra sem tudnak vásárolni, ami a harmadik vállalkozás életére is negatívan hathat.

Ezért kell folyamatosan informálódni a vevőinkről, szállítóinkról, hogy a lehető legbiztonságosabb partnereket tudjuk a vállalkozásunk mellett. Illetve, ha olyan szoros kapcsolat alakul ki egy-egy szállítóval, akkor akár hitelt is tudnak nyújtani, vagy pár nappal meg tudják hosszabbítani a fizetési határidőt, amíg újra fizetőképes lesz a vállalkozás.

De előfordulhat, hogy hitelt, kölcsönt is kedvezőbb kamatozásra tudnak adni, mint a bankok, hiszen ők egy több éve, vagy akár évtizede fennálló üzleti kapcsolatban jobban ki tudják ismerni a másikat, mint a bankok, hitelintézetek az elmúlt pár év beszámolója alapján. Tehát több előnye is van egy jól megválasztott üzleti partnernek, és ezért érdemes a közzétett beszámolók alapján is tájékozódni.

A hitelezők és a bankok felé ad olyan információkat, amik alapján a pénzintézetek hitelt tudnak nyújtani a vállalkozás számára. A hitelintézetek is csak olyan vállalkozásoknak adnak hitelt, vagy hosszabbítsák-e meg az előző, korábban nyújtott hiteleket. Ez azért nehéz, mivel a korábban beadott beszámolók alapján, vagyis a múltbéli események alapján próbálnak meg jövőre vonatkozó következtetéseket levonni, ezért a bankok sokkal szigorúbb elbírálás alatt nézik a beadott beszámolókat, sőt mivel az elmúlt év beszámolója sokszor hónapokkal később

kerül benyújtásra és közzétételre, ezért a bankok kérhetnek és szoktak is kérni évközi beszámolót. Az évközi mérleg a két év mérleg fordulónapja közötti időszak alatt készített mérleget jelenti. Hasonlóképp az évközi eredménykimutatás pedig a fordulónap és az évközben elkészített eredménykimutatás dátuma között realizált bevételek és elszámolt költségek, ráfordítások különbözete. Ezt nem kell közzétenni, viszont minden olyan információt tartalmaz, mint az év végén készített éves beszámoló, csak éppen pár hónapra, vagy negyedévre, félévre rendelkezésre álló adatokat tartalmazza. Így a hitelintézetek, pénzügyintézetek az adott év közben is látják, hogy alakult az adott vállalkozás vagyoni, és jövedelmi helyzete.

Ezen kívül még a költségvetési szervek felé is információt tud szolgáltatni a közzétett beszámoló. Az államháztartási szervek, a költségvetés az adók révén bevételhez jut, tehát az az érdeke, hogy a vállalkozás minél több adót fizessen be, emelkedjenek a bevételek, így a költségvetési szerveket azok az információk érdeklik, hogy az adott társaság betartotta-e a jogszabályokat, törvényeket és helyesen állapította-e meg az adót.

A beszámoló és annak értékelése segíthet egy vállalkozási érték megállapításához. Számos ok miatt szükséges lehet, hogy tudjuk, hogy a vállalatunk milyen értéket képvisel. *Fernandez (2002)* több csoportba sorolta ezeket a szituációkat. Ilyen lehet például egyes adásvételi ügyletek megkötésekor, stratégiai döntések előkészítésénél, saját vagy idegen tőke bevonása esetén.

A beszámolónak több fajtája van:

- Egyszerűsített beszámoló: készítheti az olyan vállalkozás, melynek a vállalkozási tevékenységből származó bevétele (éves nettó árbevétele) két egymást követő évben nem haladja meg az 50 millió forintot.
- Egyszerűsített éves beszámoló: készíthetik azok a vállalkozások, melyeknek két egymást követő évben a mérleg fordulónapján három mutató közül kettő nem haladja meg az alábbi értékeket:
Mérlegfőösszeg nem haladja meg az 500 millió forintot,
Éves nettó árbevétel az 1 milliárd forintot,
Illetve az átlagos állományi létszám nem haladja meg az 50 főt.
Nem készíthet akkor sem egyszerűsített éves beszámolót a részvénytársaság, konszolidált vállalkozás és külföldi székhelyű vállalkozás hazai fióktelepe, ha a mutatói ezen értékek alatt vannak.
- Mikrogazdálkodási egyszerűsített éves beszámoló: A 2012. évi 398-as kormányrendelet alapján készíthetik a vállalkozások, melyek könyvvizsgálatra nem kötelezettek, illetve az alábbi mutatók közül kettőnek két egymást követő év mérleg fordulónapján megfelelnek:
Mérlegfőösszeg nem haladja meg a 100 millió forintot
Az éves nettó árbevétel a 200 millió forintot,
Az átlagos állományi létszám a 10 főt.

- Éves beszámoló: az olyan vállalkozások készítik, mely az előző kategóriákba nem tartoznak, vagyis magasabb a mérlegfőösszege, az éves nettó árbevétele, mint az egyszerűsített éves beszámolónál előírt, vagy több alkalmazottat foglalkoztatnak.
- Összevont (konszolidált) beszámoló: készítheti az olyan vállalkozás, mely más vállalkozásban többségi tulajdonrésze van. Konszolidált mérlegből, konszolidált eredménykimutatásból és összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletből áll. *Bíró T. (2012) et al.* szerint ezzel együtt el kell készíteni a konszolidált üzleti tervet is. Úgy kell elkészíteni, mintha a konszolidálásba bevont vállalkozások egy társaságként működnek, azonban figyelni kell, hogy halmozott adatok ne szerepeljenek benne.

A beszámoló részei *Bíró Tibor et al. (2001) könyve* alapján:

- Mérleg
- Eredménykimutatás:
- Kiegészítő melléklet

A mérleg a társaság adott időpontban lévő vagyoni helyzetét mutatja meg. Ez az időpont az üzleti év fordulónapja, általában az adott év utolsó napja, vagyis december 31-e. A társaság eszközeit a bal oldalon, és forrásait jobb oldalon tartalmazza és a két oldalnak meg kell egyeznie egymással. Az eszköz oldal a vállalkozás vagyonát mutatja meg, a forrás oldal pedig hogy honnan ered ez a vagyon.

A mérleg készülhet „A” és „B” típusban is. A választott típust a társaságnak a számviteli politikájában rögzíteni kell.

Az „A” típusban az eszközök és a források a mérleg két oldalán helyezkednek el. Ebben az esetben könnyen ellenőrizhető az eszközök és források mérlegfőösszege. Ebben a változatban az eszközök likviditása szerint vannak bemutatva, a legnehezebben pénzzé tehető eszköztől haladva a leglikvidebb eszközökig, a pénzeszközökig. A források pedig pont ellentétesen, vagyis fordított lejáratú sorrendben. A források elején azok vannak, amelyek időben hozzánk a legtávolabbi időben esedékesek, innen haladva a legközelebb esedékes kötelezettségek felé.

A „B” típusban pedig a mérlegszerkezet lépcsőzetes elrendezésű, részben finanszírozási szemléletű. Ki vannak emelve az egy éven belüli kötelezettségek, a nettó forgótőke, a működő tőke. Ez a típus nem összesíti az eszközöket és a forrásokat, vagyis a mérlegfőösszeg egyezőséghez számítások kellenek.

A mérlegelemzés fontos feladattal bír, hiszen a segítségével készített értékelést a társaság beszámolójának kiegészítő mellékletében és az üzleti jelentésben is szerepeltetni kell. A mérleg mindig tartalmazza az előző évi adatokat is, ugyanolyan bontásban, így összehasonlíthatók az adatok egymással, lehet vizsgálni, hogy alakult egyik évről a másikra a vállalkozás vagyoni helyzete. (*Bíró T. et. al., 2001*)

Az eredménykimutatás ezzel szemben nem egy napra, hanem egy időszakra, általában egy naptári évre vonatkozó adatokat tartalmaz. Az árbevétellel indul, és abból vonja le a különböző költségeket, ráfordításokat. Az eredménykimutatást is kétféleképpen lehet elkészíteni,

összköltség és forgalmi költség eljárással. Előbbiben a költségek és ráfordítások nevesítve vannak, például: anyagköltség, bérköltség, személyi jellegű ráfordítás, míg a forgalmi költség eljárás esetén azt mutatja meg, hogy a költségek közvetett és közvetlenül szolgálták a vállalkozás tevékenységét. Viszont csak az üzemi (üzleti) tevékenység eredményorig van eltérés, utána már megegyezik a két típus egymással.

A kiegészítő mellékletben pedig olyan adatok vannak, melyek a mérleget és eredménykimutatás alátámasztják. Nincs kötelező előírás arra vonatkozóan, hogy hogy kell felépíteni a kiegészítő mellékletet, azonban a számviteli törvény egyértelműen kimondja, hogy milyen adatoknak kell benne szerepelnie.

A kiegészítő mellékletben értékelni kell a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, valamint értékelni kell az eszközök és források összetételét a saját tőke valamint a kötelezettségek és azok tételeinek alakulását, a likviditás és a jövedelemezőség alakulását is. Itt kell szerepeltetni a beszámolónál alkalmazott értékelési eljárásokat, az értékcsökkenési leírás elszámolásának módszerét, amit a számviteli politikájában is alkalmaz a társaság.

Illetve a mérlegtételeknél alkalmazott és az eredményt befolyásoló eltérések indoklását is tartalmaznia kell.

Minden olyan tételt, mely az eredménykimutatásra vagy a mérlegre vonatkozik, a kiegészítő mellékletben is olyan sorrendben kell bemutatni, ahogy azok a beszámoló részeiben is szerepelnek.

A kiegészítő mellékletben szerepeltetni kell minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amelyet a kiegészítő mellékletet készítő vállalkozás közösen vezet, vagy leányvállalata, vagy társult vállalkozása. Ha van ilyen vállalkozás, akkor azoknak külön-külön is szerepeltetni kell azok saját és jegyzett tőkéjét, tartalékait, valamint a legutolsó adózott eredményét.

Szerepeltetni kell a gazdasági társaság ügyvezetőjének, vezető tisztségviselőinek nevét, illetve minden képviselőre jogosult személy nevét. Valamint a székhely címét és internetes honlapjának pontos címét. Ezen kívül ki kell mutatni a bevételek aktív és költségek passzív időbeli ráfordításának, és ha van ilyen tétel, a halasztott bevételek és ráfordítások összegét is. Ezen kívül tartalmaznia kell a tartósan adott kölcsönök, valamint kapcsolt vállalkozással kapcsolatos rövid és hosszú lejáratú kötelezettségek összegét.

Ha van ilyen, akkor a mérlegen kívüli tételként a függő és a biztos (jövőbeli) kötelezettségek összegét.

Ki kell mutatni a saját tőke elemeinek változását is az adott évben, illetve a saját részvények, saját üzletrészek számát, névértékét, megszerzésének indokát.

De szerepeltetni kell a kiegészítőt mellékleten a tárgyévben és a korábbi 1 és 2 évben foglalkoztatottak állományi létszámát, bérköltségét és a részükre kifizetett személyi jellegű ráfordításokat, valamint a bérjárulékokat jogcímenként.

Itt kell kimutatni, ha volt, a tárgyi eszközökre, készletekre, valamint az egy éven belüli lejáratú értékpapírok értékelése során elszámolt értékvesztés nyitó és záró értékeit.

De szerepeltetni kell az exportértékesítés árbevételét termék és szolgáltatás export alapján, de az importot is termék-, és szolgáltatásimport tagolásban. Valamint a kutatásfejlesztésre fordított adott évi összegét.

Ki kell mutatni továbbá az értékesítés nettó árbevételének, a költségek költségnemek szerinti bontást, ha jelentős eltérés van a sorok között, valamint a kötelezettségek összetételét.

Igaz, a beszámolónak nem része az üzleti jelentés, viszont el kell készíteni és a vállalkozás székhelyén el kell helyezni és amennyiben valaki kíváncsi rá, akkor rendelkezésre kell bocsátani.

Ebben a jelentésben szerepelni kell az olyan adatoknak, mely a fordulónap után felmerült, illetve a jövőbeni tervekről, beruházásokról, tulajdonosi kör vagy tevékenységi kör bővítéséről, változásáról ad tájékoztatást.

Az üzleti jelentést magyar nyelven kell elkészíteni, és a beszámolóhoz hasonlóan, a képviseletre jogosult személynek alá kell írnia.

Az üzleti jelentésnek nincs előírt terjedelme és szerkezete, azonban ajánlott az alábbi szerkezet szerint elkészíteni:

- A vállalat tevékenységének bemutatása, értékelése
- A vállalat piaci pozicionálása, vevők bemutatása
- Felhasznált erőforrások értékelése
- Minőség alakulása
- Vállalat kapacitásai és azok kihasználása
- Beruházási és befektetési tevékenységek, döntések értékelése
- Kutatás-fejlesztés, környezetvédelem bemutatása
- A vállalat információs rendszerének bemutatása
- Tulajdonosi kör és a vállalat saját tőkéjének bemutatása
- Ha van, akkor a jelentős kötelezettségek és a vállalati kockázatok értékelése
- Telephely bemutatása
- Foglalkoztatáspolitiká

Fontos megemlíteni, hogy hazánkban a pénzügyi számvitelt használjuk, viszont ennek kiegészítése *Paár et. al (2021) könyve szerint* van egy kiegészítése, amely a vállalkozás tulajdonosait és a döntéshozókat segíti a döntéseik meghozatalában, ez pedig a vezetői számvitel.

A vezetői számvitel olyan információkat nyújt a vezetők részére, amelyek segítenek a racionális gazdálkodás megvalósításában. Így például segítséget nyújt a rendelkezésre álló erőforrások optimális kihasználásában, felhasználásában. Ezen kívül segítségével a teljesítmények növelhetők a vállalkozáson belül. De segít, hogy a költségek és ráfordítások finomításában, és ez által az eredmény növelésében, profit maximalizálásában.

A vezetői számvitel hazánkban az 1990-es évektől alakult ki, a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően. Először a menedzsmentnek és a tulajdonosoknak az igényeit próbálta kiszolgálni, vagyis úgy kellett kialakítani a működést, hogy a belső érintettek számára nyújtson hasznos információkat.

A vezetői számvitel magában foglalja:

- A vezetőség információkkal való ellátását
- Vezetői tanácsadást, mely során van lehetőség értékelni a vezetői döntéseket és azok várható hatásait
- A döntés után pedig a végeredményt össze lehet vetni a tervezettel, így eredményt lehet levonni és következtetést a következő döntésekhez.

Azonban fontos megjegyezni, hogy mivel ez egy belső rendszer, nem a beszámoló adataiból ad számot, egy szubjektív képet ad, ami hibákhoz is vezethet.

Katonáné Erdélyi (2015) szavai szerint a társaságoknak a beszámolóit a kettős könyvvitel (a vállalkozás eszközeinek és azok forrásainak a nyilvántartása) szabályai szerint kell elvégezni és kettős könyvvizsgálattal kell alátámasztani. A kettős könyvvitel az aktívák (eszközök) és passzívák (források) változásait a valóságnak megfelelően, folyamatosan, teljes körűen és egy önmagát ellenőrizni képes zárt rendszerben átlátható formában mutatja be.

Siklósi és Veress (2014) könyve szerint a kettős könyvvitel azt jelenti, hogy az eszközökben és a forrásokban bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.

A főkönyvi könyvelés, az analitikus nyilvántartások és a bizonylatok adatai közötti egyeztetés biztosítja, hogy sem adatfelvételkor, sem pedig ezt követően ne legyen hiba a könyvelésben.

2.2 Vagyoni helyzet elemzése

A vagyoni helyzet elemzése a mérlegből történik. A vagyon analízisa során vizsgálhatjuk az eszközök és források összetételét. Ezt általában egy megoszlási viszonyszám segítségével tehetjük meg. Ekkor a részadatot, például a forgóeszközöket viszonyítjuk az összes adathoz, vagyis az összes eszközhöz. De nézhetjük a vagyon változását is, ekkor az elemzésnek úgy van szerepe, hogy több év adatait viszonyítjuk egymáshoz és ezek változásából vonhatunk le következtetéseket.

A mutatószámokat az „A” típusú mérlegből ki lehet olvasni, ilyen típusból fogok én is dolgozni az elemzés során.

A vagyoni helyzet elemzése egy átfogó vizsgálat, kétirányú, azaz lehet vertikálisan és horizontálisan is elemezni.

Vertikális elemzés esetén a mérleg egy oldalát, vagy csak az eszközöket vagy csak a forrás oldalt elemezzük, oly módon, hogy az adott oldal összetételét lehet vizsgálni. Ilyen mód lehet, hogy az eszköz oldalon főcsoportokat, eszköz csoportokat vagy épp a forrás oldalon lévő főcsoportokat analízáljuk.

Vertikális vizsgálat során többek között lehet vizsgálni a forgóeszközök vagy épp a befektetett eszközök arányát az eszközök belül, vagy éppen a készletek vagy pénzeszközök arányát a forgóeszközökön belül. De forrás oldalon lehet elemezni a saját tőkét, kötelezettséget a források összegéhez viszonyítva, de célszerű vizsgálni, hogy hogy alakult a hosszú lejáratú és rövid lejáratú kötelezettségek aránya az összes kötelezettségen belül.

Siklósi és Veress (2011) szerint horizontális vizsgálatnál a mérleg eszköz és forrás oldaláról is veszünk adatokat úgy, hogy gyakorlatilag a két oldal mérleg sorát illetve a mérlegtételeket hasonlítjuk egymáshoz. Ekkor a vállalkozás vagyontát annak finanszírozásával hasonlítja össze. Horizontális elemzésnél vizsgálhatjuk többek között a befektetett eszközök fedezetét, amikor is a befektetett eszközökre jutó saját tőkét vizsgáljuk és a számlálóban a saját tőkét egyéb mérleg sorokkal is kiegészítjük.

2.3 Pénzügyi helyzet elemzése

A vállalkozásnál a pénzügyi helyzetet a likviditási mutatókkal és az adósság-állomány elemzésével szokták tanulmányozni.

Likviditást általában rövid távon vizsgálják és a vállalkozásnál azt fejezi ki, hogy a kötelezettségeinek határidőre elegendő tud-e tenni vagyis fizetőképese-e a társaság.

Az vizsgáljuk, hogy a rövid távon, egy éven belül kifizetésre váró kötelezettségeket mely eszközökkel, forgóeszközökkel tudják kifizetni.. A likviditási mutatókat a hitelfelvétel során a bankok is nézik, hiszen a mutatók arra adnak választ, hogy képes-e minden esedékes kötelezettséget határidőre megfizetni, így a hitelek is törleszteni.

Dr. Tétényi (2001) szerint a likviditást és fizetőképességet egy vállalkozásnak folyamatosan figyelnie kell, ha el akarja kerülni a csődhelyzeteket.

A likviditásnak különböző rátái vannak, attól függően, hogy az eszközök mely csoportjait vizsgáljuk, viszont minden esetben a rövid lejáratú kötelezettséghez viszonyítva nézzük meg az egyes fokokat

Bács et.al (2007) szerint a legfontosabb likviditási mutatók a következők: likviditási ráta, likviditási gyorsráta, kamatfedezettségi mutató, adósságszolgálati ráta. A forgóeszközök egyre kisebb részeit arányosítjuk a rövid lejáratú kötelezettségekhez.

Először a teljes forgóeszközöket, majd levonjuk belőle a készleteket, hiszen azok tevékenységtől is függően, de nem biztos, hogy azonnal el lehet őket adni, így alkalmasak a fizetőképesség fenntartásához.

Majd a végén, a pénzhányad mutatónál már csak a pénzeszközöket viszonyítom az egy éven belüli kötelezettségekhez, mivel a bankszámlán és a pénztárban lévő pénz a leglikvidebb, így az mindig alkalmas a kötelezettségek visszafizetésére, akár azonnal is.

William J. Baumol (1952) közgazdász arról írt művében, hogy a vállalkozásnál tartott pénztartásnak is van költsége, illetve ha a bankban tartják a pénzt és annak kivételekor is van tranzakciós díj, ezért a kettő figyelembevételével kell optimalizálni a vállalkozásoknál tartott pénz mennyiségét.

Acharya et.al (2008) szerint a vállalkozások készpénztartása és a vállalatok hitel besorolása között van kapcsolat. Ők a hitelek kockázati felárai és a vállalatoknál lévő készpénz mennyiségét vizsgálták, hogy egy jó tőkeszerkezetű és hitelezés szempontjából nagyon jó minősítést kapó vállalkozások általában magasabb készpénzt tartanak a házipénztárban. Akárcsak a nagyon rossz minősítésű vállalkozások is, ők pedig azért, hogy a hitelkockázatot javítják, ha magasabb összegű készpénzt tartanak maguknál, vagyis a vállalkozásnál.

Banks (2005) valamint *Brunnermeier és Pedersen* (2009) írt könyveikben arról, hogy a rövid lejáratú források és az eszközök milyen kockázatot rejthetnek. Egyrészt az eszközöknek lehet likviditási kockázata, vagyis az eszközöket túl lassan vagy nagy veszteséggel lehet értékesíteni, ha szükség lenne az értékesítésére. Másrészt pedig finanszírozási likviditási kockázata is van a társaságnál, ez pedig a vállalkozásoknál ha szükség van külső forrásra, azok megszerzése nehézséget is jelenthet.

Myers és Rajan (1998) elmélete szerint az sem jó, ha túl sok szabad forrás, pénzeszköz van egy vállalkozásnál, mivel annak van egy káros hatása is, túlzott beruházáshoz vezethet. Ekkor olyan beruházások is megvalósulhatnak, melyek nem feltétlenül szükségesek, illetve a nettó jelenértéke sem pozitív.

Az adósságállomány vizsgálata során a hosszú lejáratú kötelezettségek elemzése történik. Ekkor a vállalkozásnál azt nézik meg, hogy milyen fedezete van a hosszú lejáratú, idegen forrásoknak a társaságnál és ezek vissza tudják-e fizetni.

Az adósság-állományt és a likviditást mindenképpen célszerű együtt vizsgálni, hiszen a hosszú lejáratú hitelek és azok törlesztése is a fizetőképességet ronthatja.

2.4 Jövedelmezőség elemzése

Akkor működik a vállalkozás jövedelmezően, ha profitot tud elérni. Ez alapvető elvárás egy cég életében és ehhez a bevételeket és a költségeket, ráfordításokat vizsgáljuk.

Ha bevételeket és költségeket nézzük és azokat egy rendszer szerint elemezzük, akkor azt az eredménykimutatásban található eredménykategóriákat is vizsgáljuk, hiszen azok is egyfajta rendszer szerint gyűjtik a bevételeket és kiadásokat.

Az első és egyik legfontosabb eredménykategória, az üzemi üzleti tevékenység eredménye, amely a vállalkozás által, rendszeresen végzett kereskedelmi tevékenységének a bevételeinek és a kiadásainak a különbsége. Minden ilyen számla ide tartozik, amely ez értékesítéshez

kapcsolódik, függetlenül attól, hogy hazai vagy külföldi eladáshoz tartozik. Az üzemi üzleti eredményt is kétféleképpen lehet számolni, összköltséges és forgalmi költséges eljárással. Ide tartozik az árbevétel, a készlet, anyag, áru beszerzésével kapcsolatos számlák, a bérköltségek, járulékok, valamint az értékcsökkenési leírás. De ide tartoznak az egyéb bevételek és egyéb kiadások, ráfordítások is.

Ezt követően a pénzügyi bevételek és a pénzügyi kiadások, ráfordítások kerülnek sorra, ezek különbsége lesz a pénzügyi műveletek eredménye sor.

Ha az üzemi üzleti tevékenység sort, és a pénzügyi műveletek eredményének a különbségét vesszük, akkor megkapjuk a társaság adózás előtti eredményét. Amiből a társasági adó növelő és csökkentő tételek elszámolása után már csak az társasági adót, eredménykimutatás sor szerint az adófizetési kötelezettséget kell kiszámolni és beírni, így már megkapjuk a társaság adózott eredményét, amely bekerül a társaság mérlegébe.

Különböző jövedelmezőségi mutatókat tudunk számolni, attól függően, hogy mi kerül a nevezőbe. *Palinkó, Szabó (2008)* szerint a legismertebb jövedelmezőségi mutatók az eszközarányos nyereség (ROA), saját tőke-arányos nyereség (ROE) és az árbevétel arányos jövedelmezőség (ROS)

Ekkor azt láthatjuk, hogy mekkora az egy egységnyi bevételre vagy saját tőkére, vagy 1 főre jutó eredmény a vállalkozásnál. Ez azért érdekes, hogy ha valahol alacsonyabb arányt látunk, azt tudjuk részletesen vizsgálni, hogy hol van kihasználatlan kapacitás vagy, hogy a vállalkozás melyik szegmensénél nem tud elég profitot termelni a vállalkozás.

A többi mutató mellett a ROE mutatót a nemzetközi gyakorlatban is alkalmazzák

Jövedelmezőségi vizsgálat során elemezhetjük a vállalkozás eredménykimutatásait is. Vizsgálhatjuk évente is az eredménykimutatást, hogy milyen bevételeket és költségeket számolt el a társaság egy év alatt. De nézhetjük úgy is, hogy évről évre hogy változtak a bevételek és költségek. A bevételeknek és a költségeknek, ráfordításoknak nem csak az adott évi számszerűsített összegük, de az összetételük és azok változása is sokat elmond egy vállalkozásról. Ezt is figyelni és értékelni fogom. Hiszen más egy termelő vagy egy szolgáltató szektorban dolgozó vállalkozásnál a költségek megoszlása.

3 ANYAG ÉS MÓDSZER

Ebben a fejezetben szeretném bemutatni, hogy a szakdolgozatomban milyen módon történt a kutatás és hozzá az adatgyűjtés.

Az egyértelmű volt számomra, hogy tanulmányaim és érdeklődési körömből kifolyólag egy adott társaság gazdasági elemzését fogom elvégezni a szakdolgozatomban. Mivel nem volt konkrét vállalkozás az ismeretségi körömben, melyről tudtam volna adatot szerezni, ezért próbáltam helyben egy vállalkozást keresni. A konzulensemmel egyeztetve olyan társaságot kerestem, amely már több éve dolgozik a területen, van több lezárt éve, amelyről a beszámolót is közzétették. Mivel olyan vállalkozást kerestem, ami viszonylag kis cég, kevés alkalmazottal, ezért esett a választásom a Ker-Terv 2008 korlátolt felelősségű társaságra, ahol alkalmazott nincs, csak az ügyvezető kap juttatást. Ez a társaság már 2008 óta foglalkozik építőipari tevékenységgel, ezen belül lakóházak építésével, kivitelezésével. Mivel ezt a társaságot nem ismertem, ezért nem volt meglepő, hogy az ügyvezetőtől semmiféle egyéb információt nem kaptam, csak a nyilvános, korábban közzétett beszámolókból tudtam elvégezni a társaság gazdasági elemzését.

A gazdasági elemzést deduktív módon valósítottam meg, ami azt jelenti, hogy az átfogó elemzések során is a részeredmények elemzése volt a fontos. Például elemeztem a társaság üzemi üzleti eredményét. Ezen kívül még az elemzés során az összehasonlító módszer alapján vizsgáltam a társaságot. Ezen belül pedig az időbeli összehasonlítást, amikor az adott év adatait, mérlegben, eredménykimutatásban lévő számszerű összegeket hasonlítottam a következő év azonos időpontjában megállapított összegekhez. Az időbeli összehasonlítás, amikor is nem csak önmagában az adatot néztem, hanem több időszak adatait és mutatóit hasonlítottam egymáshoz és ennek alapján tudtam levonni következtetéseket. Azért írtam, hogy nem csak önmagában, hiszen egy likviditási mutatót vagy egy eladósodottsági mutatót önmagában is lehet elemezni, sok olyan mutató van, amely önmagában is információkkal tud szolgálni a vállalkozás működése szempontjából. Hiszen, ha egy-egy mutató értéke kritikus szint alá (vagy fölé) megy, akkor sürgős beavatkozás szükséges a döntéshozók szempontjából. Azonban az is nagyon fontos, hogy a vizsgált mutatók hogy alakultak egyik évről a másikra, hiszen sokszor egy adott napra, a mérlegfordulónapra vonatkozó adatokat látunk, ami nem feltétlenül tükrözi az egész gazdasági év adatait. Azonban, ha több időszaki adatot vizsgálunk és hasonlítunk egymáshoz, ott már folyamatot nézünk, és az adatok változása is sokszor jelentős egy vállalkozás életében. Hiszen ha hirtelen csökken, vagy épp emelkedik egy mutató értéke, aránya, akkor mögötte meg kell keresni a kiváltó okokat.

A gazdasági elemzésnek több fajtája is lehet. Időtáv szerint én a hosszú távú elemzést végeztem, mivel több évet elemeztem és ezek a levont következtetések hosszú távon meghatározóak lehetnek a vállalkozás szempontjából. Ha a vezetői folyamatban betöltött periodicitása alapján nézzük, akkor időszakosan jelentkező vizsgálatot folytattam, mivel ezt az elemzést valószínű a vezetőség nem fogja megismételni a következő üzleti évet követően. A terjedelem alapján átfogó elemzést végeztem, a vállalkozás egészére ható mutatószámokat vizsgáltam és mind a vagyona, mind pedig a mérlegre, eredménykimutatásra vonatkozó adatokat felhasználtam a szakdolgozatomban. Jellege szerint egy leíró elemzést végeztem, mivel ez már lezárt időszak

alapján történt a vizsgálat, így döntés-előkészítésben nem volt szerepe. Folyamatszemlélet szerint dinamikus vagyis folyamatszemléltető elemzést végeztem.

Az elemzés során többfajta viszonyszámot is alkalmaztam. Megoszlási viszonyszámot a vagyoni helyzet elemzésekor, mikor a forgóeszközök arányát, a források összetételét, vagy többek között a saját tőke elemeinek arányát vizsgáltam. Ezen kívül, végig a társaság elemzésekor dinamikus viszonyszámokat alkalmaztam, vagyis minden év azonos időpontját, időszakát hasonlítottam egymáshoz. Ezen belül is láncviszonyszámot, mivel az adatokat nem egy korábbi, bázis időszakhoz, hanem minden adatot az előző év azonos adatához viszonyítottam és úgy elemeztem.

A gazdasági elemzésnek egy külön fejezetet szenteltem, majd a kapott adatokból levont következtetést egy másik fejezetben írtam le. A társaság gazdasági elemzésénél külön vizsgáltam a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetet. A vagyoni helyzet vizsgálata során a megoszlási viszonyszám segítségével először az eszközök, majd a források összetételét vizsgáltam. Az eszközök között először számszakilag mutattam be a befektetett és forgóeszközöket, majd külön megvizsgáltam, hogy mely arányban vannak a társaságnál az eszközök között olyanok, amelyek egy éven túl szolgálják a vállalkozási tevékenységet, és mekkora hányadban az egy éven belül elhasználódó eszközök. Ugyanezt a vizsgálatot elvégeztem a forrásokon belül. Mivel nem minden főcsoport volt megtalálható a vállalkozáson belül, így csak azokat számoltam, amelyek jelentős tételek voltak. Ilyen a saját tőke és a kötelezettségek aránya a forrásokon belül. A vizsgálat után pedig a saját tőke elemeit vizsgáltam és hasonlítottam a saját tőkéhez, így kaptam meg a saját tőke elemeinek arányát.

A pénzügyi helyzet elemzésével folytattam a szakdolgozatomat. A pénzügyi helyzetet két idősíkon szokták vizsgálni. Rövid távon a likviditási mutatókkal, hosszú távon pedig az eladósodottsági mutatóval. Először a likviditási mutatókat vizsgáltam. Likviditási mutatóból három fajtaval találkoztam tanulmányaim alatt. Mindhármát számoltam most a szakdolgozatomban. Ezek a likviditási ráta, mikor a forgóeszközöket hasonlítottam a rövid lejáratú kötelezettségekhez. Vagyis az egy év alatt pénzzé tehető eszközöket viszonyítottam az egy év alatt esedékes kötelezettségekhez. A mutatónál az 1-nél nagyobb értékre kell törekedni a vállalkozásnál, vagyis, ha minden kötelezettséget ki kell fizetni, akkor jusson rá fedezet az eszközök között. Az 1,3-1,8 közötti érték az elfogadható a vizsgálatnál, főként a bankok ilyen arányt tekintenek jónak hitelképesség szempontjából. Az sem szerencsés, ha túl magas az arány, mert akkor az eszközök nincsenek jól befektetve. Majd ezt követően a likviditási gyorsrátát vizsgáltam, ahol a forgóeszközök között már nincsenek benne a készletek. Mivel az elemzett társaságnál nincsenek készletek, vagyis a tevékenység sem indokolja, hogy készletet tartsanak nyilván, így a két mutató megegyezett egymással. Viszont, mivel a 3 likviditási mutatót egy ábrán is szemléltettem, így mindenképpen ki szerettem volna mutatni külön is a gyorsrátát. A harmadik likviditási mutató pedig a pénzhányad mutató. Ennek a vizsgálata során már csak a pénzeszközöket hasonlítom a rövid lejáratú kötelezettségekhez. Ez egy fontos mutató, mivel, ha sürgősen ki kell fizetni egy kötelezettséget vagy egy nagyobb kiadás felmerül, akkor a vállalkozásnál a eszközhöz, a pénztárban vagy a bankszámlán lévő pénzhez nyúl a vezető tisztségviselő. A likviditási mutatóknak vannak előnyei és hátrányai is. Előnye, hogy könnyen és gyorsan kiszámítható és közismert, elfogadott mutatókról van szó, így mindenképpen ki akartam őket számolni. A hátrányuk viszont, hogy egy adott napra vonatkozó adatokat

tartalmaz, vagyis fontos lenne akár havonta vagy évente többször is vizsgálni a mutatókat. Főleg olyan társaság esetében, ahol a készletek is nagymértékben változnak hónapról hónapra. Illetve a likviditási mutatókat, főleg a pénzhányad mutatót is lehet befolyásolni olyan szempontból, hogy egy kifizetést vagy vásárlást, eszközbeszerzést a mutató vizsgálata előtt vagy után teszünk meg.

A pénzügyi helyzet elemzése után pedig rátérek a jövedelmezőségi mutatók vizsgálatára. Először az üzemi üzleti eredményt vizsgáltam meg az elmúlt 3 év adatai alapján. Főleg ennél az elemzésnél lett volna nagyon fontos, ha egy főkönyvi kivonatból tudok dolgozni és mindegyik sort meg tudom vizsgálni, hogy miből tevődött össze. Sajnos ez nem állt rendelkezésre, így csak a kiegészítő mellékletben szereplő adatokat tudtam felhasználni az elemzés során. Így is lehetett látni, hogy hogy alakult a vállalkozás nyeresége, a bevételek és a legfontosabb költségek, ráfordítások hogy változtak a 3 év során. Ezt követően a tőkearányos jövedelmezőséget számoltam ki kétféleképpen is. Először az üzemi üzleti eredményt, majd az adózás előtti eredményt hasonlítottam a saját tőkéhez. A vizsgálat során, mivel nem egy időszak adatait tartalmazta a számláló és a nevező, így ezeket először egy időszakra kellett hozni. Ezt követően a vállalkozás ROA, ROE és ROS mutatóit számoltam ki. A ROE mutató egy fontos mutató, mivel a tőkemegtérülést, és az osztalékfizetésre vonatkozó adatokat is magában foglalja. A tulajdonosoknak ez a mutató ad számot, hogy várható-e osztalékfizetés a társaságnál. Ennél a mutatónál, ha nem a saját tőke van a nevezőben, hanem az összes eszköz, akkor egyfajta eszközmegtérülési mutatóként is használhatjuk. A ROA mutató az eszközarányos jövedelmezőségi mutatója a vállalkozásnak. A ROS mutató pedig a társaságnál a jövedeleमारányos jövedelmezőségi mutató. Megmutatja, hogy a bevétel hány százaléka marad meg eredményként a vállalkozásnál, ezért fontos mutató és képet ad a vállalkozás működéséről.

4 A KER-TERV 2008 KFT BEMUTATÁSA

A KER-TERV 2008 Korlátolt felelősségű társaság könnyűszerkezetes lakóépületek kivitelezésével foglalkozik. Először egy betéti társaságként működött a cég, majd a megrendelések számának emelkedésével átalakult korlátolt felelősségű társasággá. Jellemzően egyedileg tervezett, elemes rendszerű lakóházakat építenek, amelyet különböző építési fokkal lehet megvásárolni. Az alapanyagok rendelkeznek a szükséges minősítésekkel, vagyis az elkészült lakóház megfelelő, megbízható és stabil minőségét jelent a megrendelőnek kedvező árákon.

A Ker-Terv 2008 Kft székhelye: 7400 Kaposvár, Ballakúti utca 50. Adószáma: 14189678-2-14. Cégjegyzékszám: 14-09-307850

Két tulajdonosa van, Kertész Norbert és Terestyényi Szabolcs. Mindketten a Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki karán végzetek mérnökként. A Ker-Terv 2008 Kft előtt pedig a saját, családi vállalkozásukban dolgozat, majd 2008-tól a vállalkozás elindítása után Kertész Norbert az ügyvezetői, Terestyényi Szabolcs pedig a projektmenedzseri és építésvezetői feladatokat látja el.

A könnyűszerkezetes házaknak több előnye is van, Ilyen a gyorsaság, hiszen egy ilyen lakóházat akár pár hónap alatt fel lehet építeni. A készházak egy előre elkészített falelemből, ipari körülmények között legyártott külső falakból, válaszfalakból és tetőszerkezetből állnak, amit a gyártás során méretre készítenek és az építkezésre szállítva az elkészített alapon felállítanak. A könnyűszerkezetes házak azért nem készházaknak vannak nevezve, mivel a helyszínen szerelik össze a falakat, a tetőt és a földem szerkezetet.

De nagy előnye a hely-, és energiatakarékosság. Mivel a könnyűszerkezetes technológiának köszönhetően a hasznos alapterület akár 10-15 m²-rel is nagyobb lehet, mint egy téglaház, ezért azonos külső méret esetén a belső térben akár egy plusz szoba is elfér. Egy ilyen háznak a fűtési költsége kb. 30 százalékkal csökkenthető, ami a jó hőszigetelésnek köszönhetően kevesebb szén-dioxid kibocsátással is együtt jár.

Ezek a házak nemcsak földrengésállónak készültek, de nagyon időtálló is. Hazánkban ugyan még nem régóta építenek ilyen ingatlanokat, de külföldön vannak már 100 éves könnyűszerkezetes házak is. Illetve magas szintű tűzvédelemmel is el vannak látva.

A Ker-Terv 2008 Kft csak olyan anyagokkal dolgozik, amelyek magas minőséget képviselnek, azonban az előállítás során alacsony szén-dioxid kibocsátásával készülnek.

A Kft a mérlegét „A” változatban készíti.

A könyveket a kettős könyvvitel szabályai alapján vezeti. A költségeket az 5. számlaosztályban tartja nyilván. Értékcsökkenési leírásként fő szabály szerint a lineáris leírási kulcsot alkalmazza. A kisértékű tárgyi eszközöket 200 ezer forintig egyösszegben elszámolásra kerül. Terven felüli értékcsökkenést az egyedileg értékelt tárgyi eszközökre számol el.

5 KER-TERV 2008 KFT GAZDASÁGI ELEMZÉSE

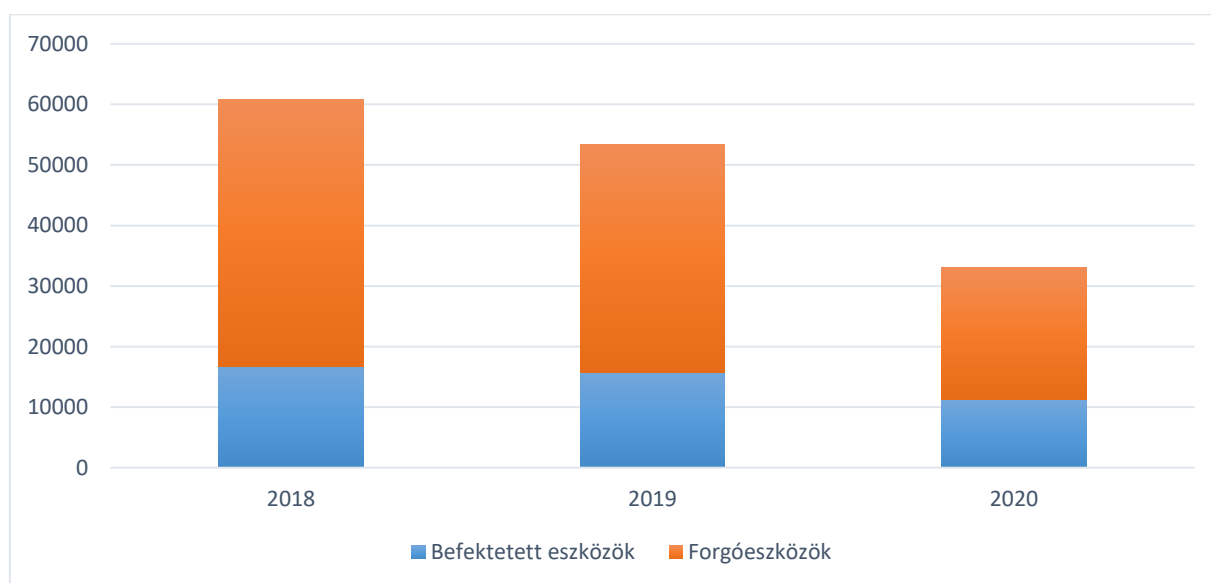
Ez a fejezet a szakdolgozatom legfontosabb része, melyben a Ker-terv 2008 Kft közzétett beszámolóiból a legfontosabb mutatószámokat számolom és elemzem. Minden mutatószámot táblázatba foglalom vagy ábrán elemzem a könnyebb átláthatóság érdekében.

A fejezet a vagyoni helyzet elemzésével kezdem, ahol először az eszközök, majd a források és a saját tőke összetételét vizsgálom. Ezt követően a pénzügyi helyzetet elemzem a legfontosabb mutatószámokkal, likviditási mutatókkal, majd az eladósodottságot vizsgálom. Ezután rátérek a jövedelmezőségi mutatók vizsgálatára.

5.1 Vagyoni helyzet elemzése

Eszközök összetétele

Az 1. számú ábrán azt szemléltetem, hogy a vállalkozás mérlegében szereplő eszközök között mekkora összegben szerepelt befektetett eszköz és forgóeszköz.

1. ábra Az eszközök összetétele 2018-2020 között (adatok ezer forintban)

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

Az 1. számú ábrán azt láthatjuk, hogy minden évben a forgóeszközök voltak nagyobb számban a társaságnál, viszont évről évre csökkent az összegük a vállalkozásnál. Míg 2018-ban összegük megközelítette a 44 millió forintot, addig 2019-re az összeg lecsökkent 37 672 ezer forintra, míg 2020-ban pedig elérte a legalacsonyabb, nem egész 22 milliós értéket. A befektetett eszközök értéke is évről évre csökkent. A vizsgált időszakban a legmagasabb értéket 2018-ban

vette fel. Ekkor a befektetett eszközök összege több mint 16, 7 millió forint volt. Ez csökkent le a következő év végére több mint 1 millió forinttal, 15 642 ezer forintra. 2020-ra pedig ismét csökkenést tapasztaltam a vizsgálat során, azonban ez az apadás jelentős mértékű volt. 2020. december 31.-én az egy éven túli eszközök 11 222 ezer forint értékben voltak jelen a vállalkozásnál.

A következő két mutatóval pedig az eszközök közötti arányukat mutatom be, hogy hogy alakult a vizsgált években.

$\text{Befektetett eszközök aránya} = \text{Befektetett eszközök} / \text{Eszközök}$

Az arány megmutatja, hogy az eszközök között mekkora értéket képviselnek a befektetett eszközök, vagyis azok, amelyek egy évnél hosszabb ideig szolgálják a vállalkozási tevékenységet.

1. táblázat

Befektetett eszközök aránya

2018	2019	2020
27,57%	29,34%	33,98%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

Az 1. számú táblázatban azt láthatjuk, hogy befektetett eszközök kisebb számmal voltak a vizsgált években a társaságnál, mint forgóeszközök. Ami önmagában nem baj, hiszen olyan tevékenységet végez a vállalkozás, ahol nem szükséges nagy értékű ingatlan, vagy magasabb eszközleltést sem igényel a végzett munka jellege. Viszont az egy érdekes adat, hogy igaz, hogy értékük évről évre csökkent, viszont az arányuk az eszközökön belül pedig minden vizsgált évben emelkedett, két-két százalékos körüli arányban. Míg 2018-ban a befektetett eszközök aránya alig haladta meg a 27,5 százalékos, addig egy évvel később már több mint 29 százalékos volt, míg 2020 mérlegfordulónapján pedig majdnem elérte a 34 százalékos.

$\text{Forgóeszközök aránya} = \text{Forgóeszközök} / \text{Eszközök}$

Az arány megmutatja, hogy mekkora részt képviselnek az eszközök között azok, melyek rövid távon, vagyis egy évnél rövidebb ideig szolgálják a vállalkozás tevékenységét.

2. táblázat

Forgóeszközök aránya

2018	2019	2020
72,43%	70,66%	66,02%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

A 2. számú táblázatban láthatjuk, hogy a forgóeszközök aránya 2018-ben még több mint 72 százalék volt az eszközökön belül. Ekkor volt a legmagasabb az értéke. 2019 mérleg fordulónapjára kisé visszaesett az arányuk, az egy évnél rövidebb ideig használatos eszközök már csak alig több mint 70 százalékot képviseltek. 2020-ra pedig ismét csökkent az arányuk, már csak 66 százalékot képviseltek.

A forgóeszközök között sem készlet, sem pedig értékpapír nem volt a vállalkozásnál a vizsgált években.

A követelések értéke 2018-ban már majdnem elérte a 6 millió forintot. Egy évvel később volt egy nagyobb emelkedés, akkor már több mint 14, 6 millió forint követelése volt a társaságnak. 2020-ban azonban a követelések lecsökkentek és elérték a 3 év legalacsonyabb értékét, ekkor a követelések összege nem érte el a másfél millió forintot.

A pénzeszközök értéke nagymértékben csökkent 2018. december 31.-éről 2019. december 31.-ére, 38 068 ezer forintról 22 998 ezer forintra. 2020-ban a pénzeszközök értéke 20 352 ezer forint volt, tehát tovább csökkent a vállalkozásnál lévő pénz.

Források összetétele

Saját tőke aránya= Saját tőke/ Források

Az arány megmutatja, hogy mekkora a vállalkozás saját tőkéje a forrásokon belül.

3. táblázat

Saját tőke aránya

2018	2019	2020
29,60%	82,84%	53,16%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

A 3. számú táblázatban láthatjuk, hogy 2018-ban már a források majdnem 30 százaléka volt saját tőke, ez az arány 2019-re már 82 százalék fölé emelkedett, 2020-ra már a források több mint a fele a saját tőke elemeiből tevődött össze. A 2019-es kiugróan magas értéket annak köszönhetjük, hogy a vizsgált időszakban csak ekkor ért el nyereséget a vállalkozás, ami nem tekinthető jónak, mivel egy vállalkozásnak az az érdeke, hogy profitot tudjon realizálni.

Kötelezettségek aránya=Kötelezettségek/ Források

A mutató azt fejezi ki, hogy mekkora részt képviselnek a kötelezettségek az összes forráson belül.

4. táblázat

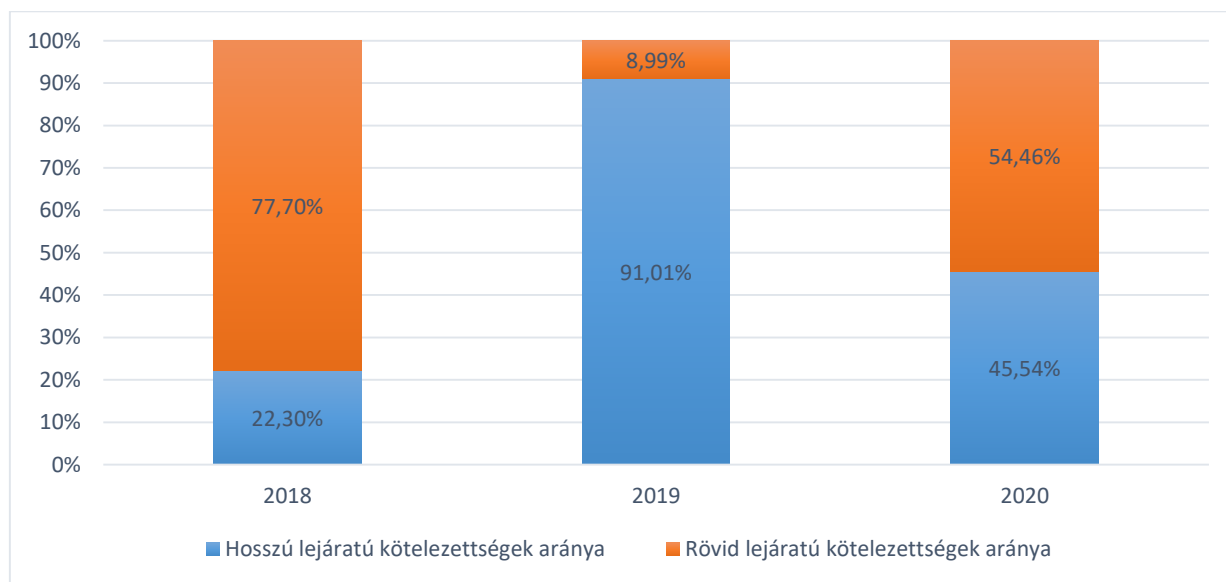
Kötelezettség aránya

2018	2019	2020
70,40%	17,16%	46,84%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

Látható a 4. számú táblázatban, hogy 2018-ban elég magas volt a kötelezettségek aránya. Ami semmiképpen sem tekinthető jónak. Ez a magas szám önmagában is egyfajta függést jelent a külső beszállítók, partnerek és egyéb hitelezők felé. Érdeemes lett volna vizsgálni, hogy mitől volt ilyen magas az aránya ebben az évben. Viszont a következő évben, 2019-ben már egy elfogadható, alacsony értékre csökkent a vállalkozásnál a kötelezettségek aránya, ekkor már alig haladta meg a 17 százalékot a forrásokon belül az idegen források aránya. Sajnos a következő évben ismét megnövekedett a külső források aránya a vállalkozásnál. 2020-ban a kötelezettségek közel fele származott a vállalkozáson kívülről. Ez is elég magas arány, így a következő lezárt év adatait mindenképpen érdemes lesz vizsgálni ezen mutató alapján.

A következő, 2. számú ábrán szemléltetem, hogy a kötelezettségeken belül mekkora részt képviseltek a rövid lejáratúak, és mely arányban voltak éven túli kötelezettségek a vállalkozásnál.

2. ábra Kötelezettségek aránya 2018-2020 között

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

A 2. számú ábrán látható, hogy 2018-ban az egy évben belül esedékes kötelezettségek aránya jóval nagyobb arányt képviselt, mint az éven túli lejáratúak. A kötelezettségek között majdnem

78 százalékot tett ki a rövid lejáratú kötelezettségek aránya, az egyébként is elég magas, 42 766 ezer forint összegben nyilvántartott kötelezettségek között. Egy évvel később a kötelezettségek száma jelentősen csökkent (majdnem 42 766 ezer forintról 9150 ezer forintra) így nem meglepő, hogy a korábban fennálló hosszú lejáratú hitelek most nagyobb arányt képviselnek az összes kötelezettségen belül. Viszont még így is meglepő az arányuk, hiszen a rövid lejáratú kötelezettségek 10 százalék alatt voltak, az összes kintlévőséget tekintve. 2020-ban ismét emelkedett a kötelezettségek aránya, viszont meg sem közelítette a 2018-as nagyon magas értéket. 2020-ban alig több mint 15 millió forint volt az összes kötelezettsége a vállalkozásnak, aminek a 45,5 százaléka egy évnél hosszabb futamidejű.

Saját tőke összetétele

Jegyzett tőke aránya= Jegyzett tőke/ Saját tőke

A mutató megmutatja, hogy mekkora részt képvisel a jegyzett tőke a saját tőkén belül.

5. táblázat

Jegyzett tőke aránya

2018	2019	2020
16,69%	6,79%	17,09%

Forrás: KER-TERV 2008 Kft beszámolóí alapján saját szerkesztés

Az 5. táblázat készítésénél, a jegyzett tőke arány vizsgálata során azt figyeltem meg, hogy az arány ingadozott a vizsgált időszakban. Az mindenképpen jónak tekinthető, hogy 2018-ról 2019-re ilyen nagyon megnőtt a saját tőke összege, mivel az csak az eredménytartalék növekedéséből származott a társaságnál. Viszont 2020-ra ismét emelkedést láttam, ez annak volt köszönhető, hogy ebben az évben nem tudott a vállalkozás eredményt elérni, sőt a korábbi évek alatt felhalmozott alig több mint 41 millió eredménytartalékhoz képest, 2020-ban közel 27 millió forint veszteséggel zárt a vállalkozás. Ez igen jelentős veszteség egy év alatt.

Eredménytartalék aránya= Eredménytartalék/ Saját tőke

Az arány megmutatja, hogy a saját tőke mekkora hányada eredménytartalék. Az eredménytartalékba az adózott eredmény összegét helyezik át.

6. táblázat

Eredménytartalék aránya

2018	2019	2020
-40,62%	33,91%	234,49%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

2018-ban a saját tőke egyik elemének, az eredménytartaléknak a vizsgálatát folytattam, ahol évről évre emelkedést tapasztaltam. Azonban figyelembe kell venni, hogy az eredménytartalék a vállalkozás indítása óta elért eredményeket foglalja magába, mind a nyereséget, és ha veszteséges volt a társaság, akkor mínuszként, de az is szerepel. Ezért volt 2018-ban negatív az aránya, mivel a korábbi években elért eredmény összeértéke negatív volt. 2019-ben már pozitív értéket vett fel, tekintve, hogy 2018-ban is nyereséges volt a vállalkozás és 2019-ben is. 2018-ban az adózott eredmény összege 22 280 ezer forint, 2019-ben pedig 26 187 ezer forint volt. 2020-ban pedig igaz, hogy 26 608 ezer forint veszteséggel zárt a társaság, viszont a korábbi évek pozitív eredményei azt eredményezték, hogy az eredménytartalék aránya tovább emelkedett a saját tőkén belül.

Adózott eredmény aránya=Adózott eredmény/ Saját tőke

Az arány azt mutatja meg, hogy a saját tőke mekkora hányadát teszi ki az adózott eredmény.

7. táblázat

Adózott eredmény aránya

2018	2019	2020
123,94%	59,29%	-151,58%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

A 7. számú táblázatban azt láthatjuk, hogy évről évre csökkent az adózott eredmény aránya. 2018-ban még a saját tőke többszöröse származott az adott évi adózott eredményből, addig ez az arány 2019-re lecsökkent 60 százalék alá, és 2020-ban pedig már negatív értéket vett fel. Az oka szintén a vállalkozás korábbi évek alatt és a vizsgált időszak alatt elért eredménye volt, amit korábban kifejtettem az előző táblázatban.

5.2 Pénzügyi helyzet elemzése

Ebben a részben a likviditási mutatókat és az adósságállomány mutatóit vizsgálom és elemzem az elmúlt 3 év beszámolóí alapján. Először a likviditási mutatókat számolom, különböző fokozatban.

Likviditási mutató = Forgóeszközök/ Rövid lejáratú kötelezettségek

A likvid eszközök és az egy éven belül felmerülő kötelezettségek arányát mutatja meg a mutató.

8. táblázat

Likviditási mutató

2018	2019	2020
1,32	45,77	2,59

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

Látható a 8. táblázatban, hogy a kritikus 1-es szintet minden évben elérte a vállalkozás, vagyis egyik vizsgált évben sem állt fenn fizetőkép telenség a társaságnál. Az 1,3 és 1, 8 közötti érték tekinthető közepesnek, az e feletti rész pedig jónak. Mivel a vállalkozásnál 2 felett volt az érték több évben is, így kifejezetten pozitív a megítélése a KER-TERV 2008 Kft-nek a likviditási mutató alapján. Azonban 2019-ben a rövid lejáratú kötelezettségek alacsony aránya miatt elég magas, 45 feletti érték volt a társaságnál. Ezt mindenképpen vizsgálni szükséges, hiszen lekötetlen kapacitást jelez, ami nem túl szerencsés egyik vállalkozás esetében sem.

Likviditási gyorsráta= (Forgóeszközök-Készletek)/ Rövid lejáratú kötelezettségek

Mivel a készletek egy vállalkozásnál nehezen értékesíthető eszközök, így a likviditási gyorsrá tában a forgóeszközök közül kivonjuk a készleteket és csak ezt a különbséget hasonlítjuk a rövid lejáratú kötelezettségekhez.

9. táblázat

Likviditási gyorsráta

2018	2019	2020
1,32	45,77	2,59

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

A 9. számú táblázatban láthatjuk, hogy hogy alakult a vállalkozás likviditási gyorsrá tája 2018 és 2020 között. Mivel a társaság készlettel nem rendelkezett ezen időszak alatt és a tevékenysége sem indokolja a készlet nagyságát, ezért a mutató megegyezik a likviditási mutató értékével.

Pénzhányad mutató= Pénzeszközök/ Rövid lejáratú kötelezettségek

A pénzhányad mutató kifejezi, hogy a leglikvidebb eszköz, a vállalkozásnál található pénzeszközök mekkora

10. táblázat

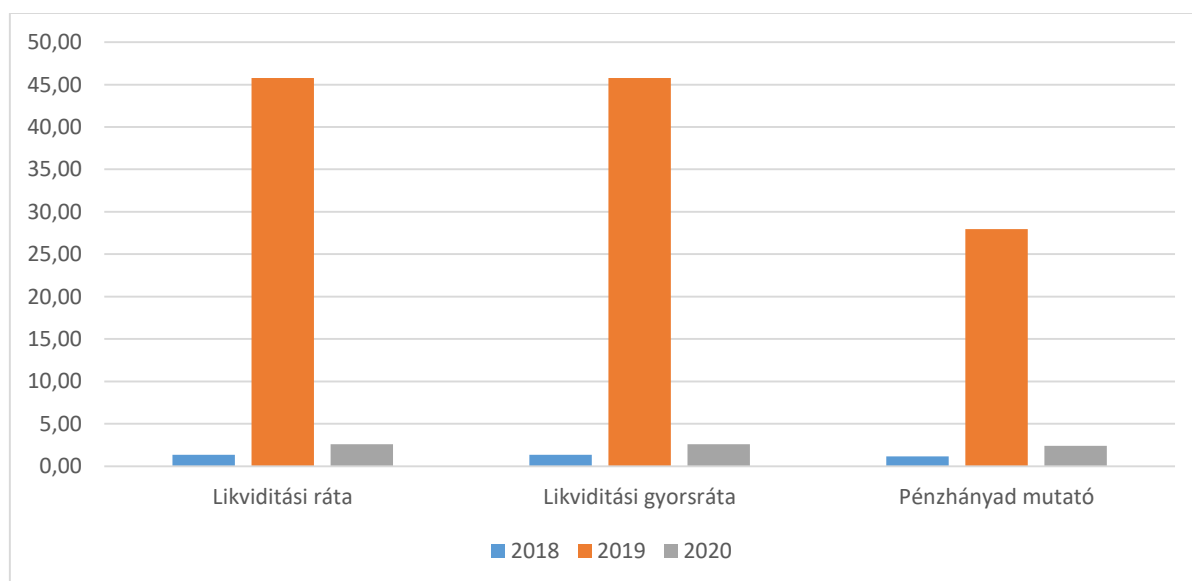
Pénzhányad mutató

2018	2019	2020
1,15	27,94	2,42

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolói alapján

A 10. táblázatban, a pénzhányad mutató vizsgálata során azt tapasztaltam, hogy nagyon magas pénzeszközzel dolgozik a társaság a rövid lejáratú kötelezettségekhez képest. A pénzhányad mutatónál a 0,2-es értéket minimum el kellene érni, az is kritikus szintet jelent a vállalkozásnál. Ezt a szintet minden vizsgált évben elérte, illetve 2019-ben, a korábbi mutatószámokkal egyetemben, azért volt ilyen magas a mutató aránya, mivel abban az évben nagyon alacsony volt a rövid lejáratú kötelezettségek aránya.

A likviditási mutatókat az alábbi, 3. számú ábrán szemléltetem egyben.

3. ábra Likviditási mutatók 2018-2020 között

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolói alapján

A 3. számú ábrán egyben szemléltetem a likviditási mutatókat, hiszen ez a 3 mutató egyrészt külön-külön számolva és értékelve is fontos mutató, azonban egyben ábrázolva is fontos információkat szolgáltat a vállalkozásról. Mint az előzőben, mikor külön számoltam a mutatókat, akkor is azt tapasztaltam, hogy magas a pénzhányad mutató a vállalkozásnál, ami

azt feltételezi, hogy szabad kapacitások vannak, amit jó lenne lekötni. Illetve mindhárom mutató 2019-ben vett fel magas értéket, ami a rövid lejáratú kötelezettségek alacsony összegével volt magyarázható.

Eladósodottság foka= Kötelezettségek/ Forrás

Az eladósodottság mutatójánál az összes forrás szerepel, ezt viszonyítom a kötelezettségekhez. Az eladósodottság foka egy fontos mutató a vállalkozással kapcsolatban, hiszen azt mutatja meg, hogy mennyire van eladósodva a vállalkozás, mekkora a kötelezettségek aránya a forrásokon belül. Minél alacsonyabb az értéke, annál pozitívabb a vállalkozás szempontjából, mivel annál kevésbé van eladósodva a társaság.

11. táblázat

Eladósodottság foka

2018	2019	2020
70,40%	17,16%	46,84%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

A 11. számú táblázatban azt láthatjuk, hogy a vállalkozás 2018-ban elég magas arányban (több mint 70%) el volt adósodva, ez az arány hihetetlenül magas szám. A következő évben már csökkent, a 17,16 százalék egy normál értéknek tekinthető, azonban 2020-ra ezt a jó értéket nem tudta megőrizni, ismét emelkedett, megközelítette a 47 százalékot, ami szintén magas, ám nem olyan jelentősen, mint a 2018-as adat.

Eladósodottság= Eszközök- Saját tőke

Azt mutatja meg, hogy a vállalkozás eszközei mekkora összeggel haladják meg a saját tőke összegét.

12. táblázat

Eladósodottság

2018	2019	2020
42 766	9 150	15 469

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

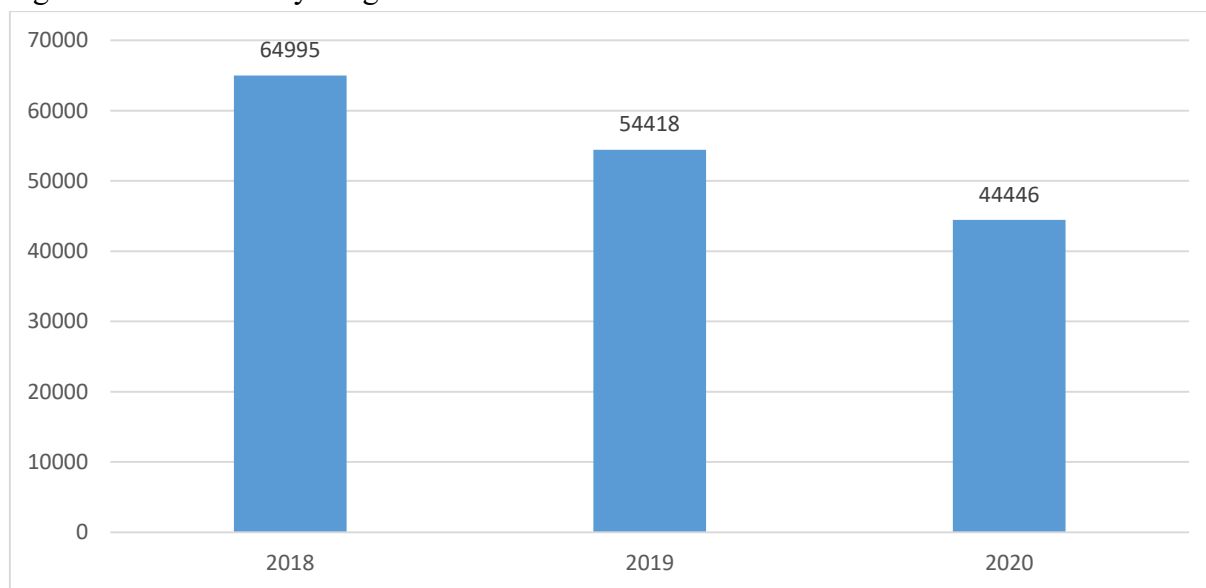
Látható a 12. számú ábrán, hogy a mutató minden évben pozitív, ami mindenképpen jónak tekinthető, viszont azt figyelni kell, hogy a következő években hogy alakul a különbség, hiszen eléggé ingadozó az összege. Ez köszönhető annak, hogy mindkét elem, az eszközök értéke

csökkent és a saját tőke összege is csak egyszer emelkedett az évek alatt. Erre figyelni kell, mivel az eszközök vagyis a vállalkozás vagyona nem jó, ha csökkent minden évben.

5.3 Jövedelmezőség elemzése

Eredménykimutatás elemzése:

A 4. számú ábrán mutatom be az üzemi üzleti eredményt, amely az egyik, ha nem a legfontosabb eredménykategória.

4. ábra Üzemi üzleti eredmény 2018-2020 között (adatok ezer forintban)

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

A 4. számú ábrán láthatjuk, hogy az üzemi üzleti tevékenység eredménye a vizsgált időszakban évről évre csökkent, ami nem jelent jót egy vállalkozás életében.

2018-ban az egyéb bevételek között szereplő összeg teljes mértékben kapott támogatás volt. Az anyagköltségből a legnagyobb rész, több mint 88 millió forint a tevékenységhez köthető anyagköltség beszerzés volt. De elszámoltak több mint 2,5 millió forint értékben üzemanyag számlát is. A szerszámok és alkatrészek költsége meghaladta az 1,2 millió forintot. Ebben az évben az igénybevett szolgáltatások között legnagyobb részben egyéb igénybevett szolgáltatást számoltak el, majdnem 5,5 millió forint értékben. De elszámoltak 1,116 millió forintért szállítási, 451 ezer forintért pedig postai és telefonhoz kapcsolódó számlákat. Az egyébe szolgáltatásokból a legnagyobb értéket bankköltségre (742 ezer forintot) és biztosítási díjra (699 ezer forintot) számoltak el. Személyi jellegű ráfordításban 1 főnek számoltak el munkabért és hozzá kapcsolódó járulékokat, de fizettek több mint 400 ezer forintnyi összeget

alkalmi munkavállónak bérként. Az egyéb ráfordítások között pedig az önkormányzattal és a költségvetéssel szemben elszámolt adókat tartja nyilván a társaság.

2019-ben az egyéb bevétele között volt az értékesített tárgyi eszközhez kapcsolódó bevétel. Az anyagköltség között legnagyobb arányban, 96 százalékban az előző évhez hasonlóan ekkor is a tevékenysége végzéséhez szükséges anyagköltséget számolták el. De elszámoltak még üzemanyag és alkatrészre is összeget.

Az igénybevett szolgáltatások között a legnagyobb részben egyéb igénybevett szolgáltatást és szállítási költséget számolt el a társaság. Az egyéb igénybevett szolgáltatások között pedig biztosítása több mint 1 millió forintot, bankköltségre 824 ezer forintot és egyéb szolgáltatásra közel 100 ezer forintot számolt el a társaság.

2020-ban pedig az egyéb bevétel között szinte csak a költségek, ráfordítások ellentételezésére kapott támogatást számoltak el. Az anyagköltség pedig legnagyobb arányban, ebben az évben is a tevékenység végzéséhez szükséges anyagköltségre számolták e. De üzemanyagra is több mint 2 millió forintot, alkatrészre is több mint 1 millió forintot számoltak el. A többi költség pedig munkaruha, szerszámok és egyéb anyagköltségek elszámolásából tevődött össze. Az igénybevett szolgáltatások között egyéb igénybevett szolgáltatást több mint 3 millió forint összegben vettek igénybe, de több mint 1 millió forint összegben számoltak el szállítási költségek. Telefonszolgáltatás is 675 ezer forint volt ebben az évben. Az egyéb igénybevett szolgáltatások között biztosításra 766 ezer, bankköltségre 790 ezer és egyéb szolgáltatásokra pedig 146 ezer forintot számoltak el.

Tőkearányos jövedelmezőség

Tőkearányos jövedelmezőség mutatót kétféleképpen ki lehet számolni. Először az üzemi (üzleti) eredményhez viszonyítjuk a saját tőkét, aminél azt vizsgáljuk, hogy a szokásos üzletmenethez kapcsolódó bevételek és kiadások mennyire fedezik a saját tőke növekményt. Másik számítás során pedig az adózás előtti eredményt osztom el az átlagos saját tőke összegével, ekkor a teljes vállalkozással kapcsolatos bevételek és ráfordítások mennyire nyújtanak fedezetet a saját tőke változására. Mindkét tőkearányos jövedelmezőségi mutató számítása során átlagos saját tőkével számoltam, mivel a saját tőke több év adatait tartalmazza, míg az eredménykategória csak egy év adatait foglalja magába. Azért, hogy könnyen össze lehessen hasonlítani a mutatókat, ezért egy időszakra kellett hozni, ezért a saját tőkét átlagoltam.

Üzemi üzleti eredmény/ Átlagos saját tőke

13. táblázat

Tőkearányos jövedelmezőség

2018	2019	2020
114,31%	93,96%	-84,35%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

14. táblázat

Tőkearányos jövedelmezőség

2018	2019	2020
112,12%	92,62%	-87,57%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

A két táblázatot, a 13. és 14. számú táblázatot egyben szeretném elemezni, de valamilyen szinten mégis külön. Mikor a vizsgálatot elvégeztem, akkor mindenképpen csökkenő értékekre számítottam, hiszen mind az üzemi üzleti eredmény, mind pedig az adózás előtti eredmény is először emelkedett 2018-ról 2019-re, majd pedig jelentősen csökkent 2019-ről 2020-ra, míg az átlagos saját tőke értéke viszont emelkedett 2018 és 2019 között, 2020-ra is csak minimális csökkenést tapasztaltam. Mivel pedig egy időszakra hoztam a számlálót és a nevezőt, ezért a visszaesés egyértelmű volt számomra. Mindkét jövedelmezőségnél elmondható, hogy az lenne a jó a vállalkozásnak, ha növekvő értéket venne fel a mutató. 2018-ban a jövedelmezőségi mutatók 100 százalék körüli értéket vettek fel, ez mindenképpen rendkívül magas értéknek tekinthető, egy évvel később, 2019-ben a 90 százalék feletti érték is magasnak tekinthető. Ha ehhez viszonyítjuk a 2020-ra, egy év alatt történő apadást, akkor az egyértelmű visszaesés, sőt ha hozzá vesszük, hogy nem csak csökkent az érték, hanem egyenesen mínuszba is ment, akkor ezt a vezető tisztségviselőknek értékelni kell és javítani a hibákat.

ROE= Adózott eredmény/ Saját tőke

Az egyik legfontosabb jövedelmezőségi mutató, hiszen ez a tulajdonosoknak ad számot, hogy az ő általuk befizetett tőke eredményt hoz-e, eredményes és jövedelmező volt-e a gazdálkodás. Akkor jó az értéke, ha pozitív és növekvő értéke van.

15. táblázat

ROE mutató

2018	2019	2020
102,03%	84,28%	-86,22%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

A 15. számú ábrán látható a vállalkozás ROE mutatója. A vizsgálat során, akár csak az előző mutató elemzésekor, itt is csökkenő értéket tapasztaltam. Ami pozitívnak tekinthető a vállalkozás szempontjából, hogy eleve magas értékről indult és bár évről évre csökken a mutató értéke, csak 2020-ban ért el negatív értéket. Ez a mutató egyben jelenti a saját tőke

megtérülését, valamint az osztalékkifizetésre is előre mutat. Mivel az adózott eredményhez viszonyítjuk a tőkét és az adózott eredményből fizethet vállalkozás osztalékot is a tulajdonosoknak. Ez alapján tudom mondani, hogy jövedelmezően gazdálkodik a társaság a saját tőkével, a 2020-as évet leszámítva.

$ROA = \text{Adózás előtti eredmény} / \text{Eszközők}$

ROA mutatónál azt vizsgálom, hogy az eszközök képesek-e és ha igen, mekkora eredményt hozni a vállalkozás számára, vagyis az eszközökre fordított forrás megfelelően lett-e felhasználva. Akkor tekinthető pozitívnak, ha minél nagyobb hozamot képest elérni a vállalkozás az eszközökkel és ezt az évek alatt is tudja hozni.

16. táblázat

ROA mutató

2018	2019	2020
47,27%	50,46%	-61,17%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

A 16. számú ábrán azt látom, hogy az eszközökkel jól gazdálkodik a társaság, hiszen a ROA mutató minden vizsgált évben pozitív értéket vett fel, csak 2020-ban volt negatív. 2018-ban már 47 százalékos feletti volt az érték, ami igen magas szintet jelent. Ehhez képest 2019-ben még magasabb értéket tudtak elérni az eszközökkel. Viszont 2020-ban ez a mutató is negatív értéket vett fel. Ami pozitív a vállalkozásnál az a 2018 és 2019-ben szinte nem változott a ROA arány, vagyis az eszközökkel hasonló eredményt tudtak hozni.

$ROS = \text{Adózott eredmény} / \text{Értékesítés nettó árbevétele}$

A mutató a vállalkozás marginális jövedelme, vagyis az árbevétel arányos jövedelmezőség. Akkor tekinthető jónak az értéke, ha pozitív és emelkedő tendenciát mutat.

17. táblázat

ROS mutató

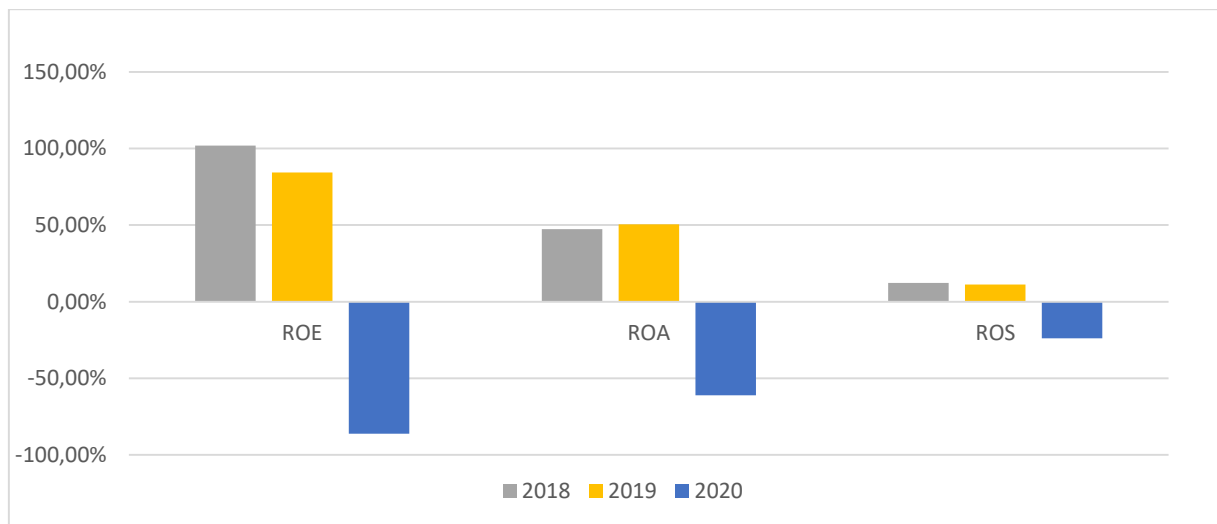
2018	2019	2020
12,26%	11,25%	-23,92%

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

A 17. táblázat vizsgálata során azt tapasztaltam, hogy a vállalkozás minden évben jövedelmezően gazdálkodik, ez alól csak a 2020-as év volt kivétel. Az értékesítés nettó árbevétele egy

egységével eredményt tudtak elérni. 2018-ban volt a legmagasabb a mutató értéke, akkor már több mint 12 százalékot is elérte. Következő évben történt egy visszaesés, azonban még akkor is elérte a 11 százalékot. 2020 év végére pedig negatív értéket tapasztaltam a vállalkozás marginális jövedelmében.

Mivel a 3 mutatót célszerű együtt vizsgálni, így azokat együtt mutatom be az 5. számú ábrában.

5. ábra ROE, ROA és ROS mutatók 2018-2020 között

Forrás: Saját szerkesztés a Ker-Terv 2008 Kft beszámolóí alapján

Az 5. számú ábra alapján elmondhatom, hogy mindegyik mutató 2018-ban vette fel a legmagasabb értéket. Majd ezt követően mindegyik mutató csökkent, illetve 2020-ban pedig negatív értékeket vettek fel a számolt mutatók. Ez annak volt köszönhető, hogy jelentős veszteséggel zárta az évet a társaság.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

Ebben a fejezetben összefoglalom az elvégzett vizsgálatok legfontosabb eredményeit.

Szembetűnő volt az elemzés során, hogy a vizsgált évek egyikében sem fizettek osztalékot, pedig az adózás előtti eredmény is magas volt mindegyik évben, kivéve 2020-at, tehát nyereséges volt a vállalkozás. Ezen kívül a ROA mutató is pozitív, magas értéket vett fel az utolsó éven kívül.

Véleményem szerint további vizsgálatot igényel, hogy szükség van-e ilyen magas arányú kötelezettségekre a társaságnak. Tekintve, hogy nem vettek új, nagy értékű eszközöket, viszont 2018-ban is rendkívül magas volt a kötelezettség aránya, és 2020-ban is növekedett az előző évhez képest. A rövid lejáratú kötelezettségekben is nagy volt az ingadozás, ez minek volt köszönhető? Illetve a kiegészítő mellékletben azt írták, hogy a hosszú lejáratú kötelezettségek következő évi törlesztőrészlete át van vezetve a rövid lejáratú kötelezettségek közé. Ennek ellenére a 2019. év végén fennálló hosszú lejáratú kötelezettség sokkal nagyobb arányban csökkent a következő évre, mint amennyi a rövid lejáratú kötelezettség év végi állománya volt. Tehát ha az egész, 2019. év végén fennálló egy éven belül esedékes kötelezettség teljes összegét is beleforgatták a hosszú lejáratú kötelezettség törlesztőrészletébe, akkor sem megfelelő ez az év végi állomány.

Szeretném felhívni az ügyvezető figyelmét, hogy vizsgálja felül, hogy szükséges-e ekkora mértékű pénzeszközre a vállalkozásnak. Sajnos nem kaptam főkönyvi kivonatot és egyéb adatot sem találtam arra vonatkozóan, hogy ennek a magas pénzeszköz állománynak mekkora része van bankszámlán és a házipénztárban.

Illetve azt is vizsgáltam volna, hogy hogyan alakul a vevői és szállítói kintlévőségek aránya. Tudom, hogy a követelések között nem feltétlenül a vevő követelések vannak, de érdekesnek találtam, hogy a követelések 2019-ben voltak a legmagasabb arányban a vállalkozásnál, és ebben az időszakban volt a legalacsonyabb a rövid lejáratú kötelezettségek arány is.

A forgóeszközök vizsgálata során azt tapasztaltam, hogy a társaságnál nincsenek készletek felhalmozva. Ami egyrészt annak köszönhető, hogy egyedi méret alapján készülnek a házak. Viszont ehhez kapcsolódóan vizsgálnám, hogy miért van szükség ilyen magas arányú befektetett eszközre. A tevékenység ezt sem indokolná feltétlenül.

Arra is szerettem volna választ kapni, hogy miért van ilyen jelentős mértékű ingadozás az eredményben. 2017-ben is magas veszteséggel zárt, 2018-ban és 2019-ben igaz, hogy nyereséges, de 2020-ban ismét veszteséges. Illetve mit 2019-ben nyereséggént tudtak hozni, közel 26 millió forintot, a következő évben is hasonló összeg volt, de már veszteséggént. Mi az oka ennek a magas veszteségnek. Kevesebb volt a megrendelés? Ami a pandémia miatt meg is értenék, viszont akkor miért kellett ilyen magas összegű alapanyagot beszerezni és egyéb költségeket elszámolni.

A vállalkozás vizsgálata során arra jutottam, hogy az első két vizsgált évben, 2018-ban és 2019-ben a mutatók nagy részénél olyan arányt láttam, hogy jól működik a társaság, pozitív a megítélése, a mutatók rendkívül magasak, viszont mikor veszteség van, akkor egyszerre átmegy minden mutató negatívba és ez kedvezőtlen a vállalkozásra nézve.

ÖSSZEFOGLALÁS

A könnyűszerkezetes lakóházak építése nem újkeletű, viszont hazánkban még nem is olyan elterjedt ez a technológia. Az emberek fejében még mindig az a kép él, hogy a lakóházak, családi házak masszív szerkezetű, téglából építettek és több generációt is ki tudnak szolgálni.

Ezzel szemben a könnyűszerkezetre még mindig nem tekintenek lehetőségként, pedig külföldön egyre több országban, főleg az Amerikai Egyesült Államokban hagyománya van az ilyen jellegű lakóépületeknek. Azon túl, hogy egy ilyen lakóház pár hét vagy egy-két hónap alatt elkészül, tartós is lehet. Illetve, ha olyan anyagból készül egy ház, melyet a Ker-Terv 2008 Kft is használ, akkor még környezetkímélő, energiahatékony is lehet.

Szakdolgozatom célja is az volt, hogy egyrészt betekintést adjak, hogy az ilyen jellegű házak is lehetnek tartósak, illetve bemutassam egy ilyen tevékenységet végző vállalkozást. Másik célja pedig az volt, hogy a könnyűszerkezetes házakat és a gazdasági elemzést egy közös keresztmetszetbe mutassam be, erre pedig a legjobb módszer, ha egy ilyen tevékenységet végző társaságnak az elemzését mutatom be. Szakdolgozatomban a Ker-Terv 2008 Kft vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét vizsgáltam, hiszen ezek az elemzések a legfontosabb mutatószámok egy vállalkozás életében.

Szakdolgozatom első részében feldolgoztam a témához kapcsoló hazai és nemzetközi szakirodalmat. Először a beszámolóról, részeiről, fontosságáról írtam, majd a részeiről. Illetve később jobban kifejtettem a mérleg, eredménykimutatás, kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés legfontosabb jellemzőit.

Ez után bemutattam a Ker-terv 2008 Kft-t. Majd rátértem a szakdolgozatom fő témájára, a választott társaság gazdasági elemzésére. Először a vagyoni helyzetét, az eszközök, majd a források és végül a saját tőke összetételét vizsgáltam és elemeztem. Ezt követően a társaság pénzügyi helyzetét vizsgáltam a legfontosabb mutatószámokkal, rövid távon a likviditási mutatókat és hosszú távon pedig az eladósodottságot analizáltam. Később bemutattam a legfontosabb jövedelmezőségi mutatókat, az árbevétel-arányos és tőkearányos jövedelmezőséget.

Ezt követően egy külön fejezetben mutattam be a vizsgált mutatószámok alapján levont következtetést. A következtetések között vannak olyanok, melyek a tulajdonosok figyelmét szeretném felhívni egy további vizsgálatokra. Már korábban is említettem, hogy személyes konzultációra nem volt lehetőség, illetve más információt, adatokat nem kaptam a vállalkozástól, így azokból az adatokból tudtam dolgozni, amit a kiegészítő mellékletben és a közzétett beszámolókból találtam. Ezért a következtetés részben felvetett gondolatokat lehetőség szerint továbbítani fogom az ügyvezetés felé, hiszen a cél, hogy a gazdasági elemzés révén egy jól működő, az eszközökkel és forrásokkal megfelelően gazdálkodó társaságot elemezzek.

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Acharya V. - Davydenko S. A- Strebulaev I.A. (2008): *Cash holdings and credit risk*- Western Finance Association
2. Bács Z. Borszéki É. (2007): *Pénzügy-számvitel*, DE AMTC AVK,
3. Banks E.(2005) *Likvidity Risk, Managing Assel and Funding Risk*,
4. Baricz R. (2009): *A számvitel alapjai*, Budapest, Saldo Zrt,
5. Bíró T- Dr Pucsek J.- Dr Sztanó I. (2001): *Vállalkozások tevékenységének komplex elemzése*, Budapest, Perfekt Kiadó
6. Bíró T. – Kresalek P. – Dr Pucsek J. – Dr Sztanó I. (2012): *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése*, Budapest, Perfekt Kiadó
7. Bokor Cs. (2014): *Számviteli alapismeretek*, Budapest NSZFI
8. Brunnermeier M.- Pedersen L. (2009): *Market liquidity and funding liquidity*, Review of Financial Studies
9. Gerold I. White, A. C. Sondhi, D. Fried. (2012): *The Analysis and Use of financial Statements*
10. J. A. Tracy – T. C. Tracy. (2020): *How to read a financial report*
11. J. Madura (2012) *International Financial Management* Florida Atlantic University
12. Katonáné Erdélyi E. (2015): *Számvitel alapjai*, Budapest Líceum Kiadó,
13. Körmendi L. -Kresalek P. (2006): *A vállalkozások elemzésének módszertani alapjai*, Budapest, Perfekt Kiadó
14. Myers S.C, Rajan R.G. (1998): *The paradox of liquidity*, The Quarterly Journal of Economics
15. O. H. Jacobs- A. Oestreicher (2000): *Bilanzanalyse* Budapest, Kossuth Kiadó
16. P. Fernandez. (2002): *Company Valuation Methods* IESE University of Navarra,
17. Paár D. -Ambrus R A - Szóka K. (2021): *Gazdasági elemzés a beszámolók információi alapján*, Sopron, Soproni Egyetemi Kiadó
18. Palinkó É. - Szabó M. (2008): *Vállalati pénzügyek*, Budapest, Typotex Kiadó
19. Siklósi Á- Veress A. (2014): *Könyvvizetés és beszámolóképzítés*. Budapest, Saldo Kiadó
20. Siklósi Á. - Veress A. (2011): *Pénzügyi számvitel II. A beszámolóképzítés*, Budapest, Perfekt Kiadó
21. T. R. Ittelson. (2000): *Financial Statements A Step by step Guide to Understanding and Creating Financial Reports*
22. Tétényi V. (2001): *Pénzügyi és vállalkozásfinanszírozási ismeretek* Budapest, Perfekt kiadó
23. W. J. Baumol. (1952): *The Transactions Demand for Cash: An Inventory Theoretic Approach*

Egyéb források

1. 2000. évi C. törvény a számvitelről.
2. 398/2012. (XII.20.) kormányrendelet a mikrogazdálkodási egyszerűsített éves beszámolóról
3. Siklósi, Ágnes (2009) Hatékonysági, jövedelmezőségi vizsgálatok és azok számviteli összefüggései az élelmiszeriparban; https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/85905/ertekezes_magyar.pdf?sequence=5&isAllowed=y Letöltés dátuma: 2022. április 10.
4. Ker-Terv 2008 Kft. éves beszámoló: <https://e-beszamolo.im.gov.hu/> Letöltés dátuma: 2022. április 11.

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra Az eszközök összetétele 2018-2020 között (adatok ezer forintban)	19
2. ábra Kötelezettségek aránya 2018-2020 között.....	22
3. ábra Likviditási mutatók 2018-2020 között	26
4. ábra Üzemi üzleti eredmény 2018-2020 között (adatok ezer forintban).....	28
5. ábra ROE, ROA és ROS mutatók 2018-2020 között	32

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat	20
2. táblázat	20
3. táblázat	21
4. táblázat	22
5. táblázat	23
6. táblázat	24
7. táblázat	24
8. táblázat	25
9. táblázat	25
10. táblázat	26
11. táblázat	27
12. táblázat	27
13. táblázat	29
14. táblázat	30
15. táblázat	30
16. táblázat	31
17. táblázat	31

NYILATKOZAT

Alulírott KERESZTHEGYI ANITA MONIKA, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem,
KAPOSVÁRI Campus,

PÉNZÜGY - SZÁMVITEL szak nappali/levelező* tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Záródolgozatom/Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: KAPOSVÁR 2023 év ÁPRILIS hó 25 nap

Kereszthegyi Anita Monika
Hallgató

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot záróvizsgán történő védelemre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Kaposvár 2023. év április hó 25 nap

Dr. Sándor Zoltán

Belső konzulens

*Kérjük a megfelelőt aláhúzni!